

कृषि तथा वनविज्ञान विश्वविद्यालय
सेवा आयोगको कार्यालय
रामपुर चितवन ।

विषय : कानून

तह : अधिकृत (तृतीय श्रेणी)

विषयवस्तु

१. संबैधानिक विकासक्रम र वर्तमान संविधान

१.१ नेपालको संबैधानिक विकास

१.२ नेपालको वर्तमान संविधान :

क. प्रमुख विशेषताहरु

ख. राज्यका निर्देशक सिद्धान्त र नीतिहरु, मौलिक हक र तिनको कार्यान्वयन,

ग. शासकीय स्वरूप, सरकारका तह र तिनको संरचना एवं अधिकारको बाँडफाँड

घ. संबैधानिक अंगहरु

ङ अदालत र क्षेत्राधिकार

च. शक्ति पृथक्कीकरण र सन्तुलनको प्रयोग

२. कानून र न्यायका आधारभूत सिद्धान्त तथा मान्यताहरु

२.१ कानूनको शासनको सिद्धान्त,

२.२ प्राकृतिक न्यायको सिद्धान्त,

२.३ फौजदारी न्यायका सिद्धान्त,

२.४ प्राड न्यायको सिद्धान्त र फैसाला स्थिरताको सिद्धान्त,

२.५ नजीर र फैसला स्थिरताको सिद्धान्त

२.६ प्रमाण कानूनका सिद्धान्त र विवन्धन

२.७ स्वच्छ सुनुवाई,

२.८ मानव अधिकार सम्बन्धी विश्वव्यापी घोषणा र त्यसको प्रयोग

३. कानून निर्माण सम्बन्धी सामान्य जानकारी

३.१ कानूनका श्रोतहरू

३.२ नेपालमा विधि निर्माण प्रकृया,

३.३ नियम, विनियम र संगठित संस्थाका विधान निर्माण प्रकृया,

३.४ अन्तराष्ट्रिय कानूनको घरेलुकरण

३.५ कानून निर्माणमा बाह्य प्रभाव ।

४. कानूनी लिखितहरू सम्बन्धी ज्ञान र तिनको मस्यौदा सम्बन्धी सीप

४.१ फिरादपत्र, प्रतिउत्तर पत्र ,

४.२ करारनमा र संभौतापत्र

४.३ लिखित जवाफ , लिखित प्रतिवाद, म्याद तारेख थाम्ने निवेदन,

४.४ रिट निवेदन , अन्तरिम आदेश खाली गरी पाउँ भन्ने निवेदन ।

५. अदालति प्रकृया र अभ्यास

५.१ हकदैया , हदम्याद, म्याद र तारेख,

५.२ अदालतको अधिकाकारक्षेत्र

५.३ लिखितहरूको दर्ता र दरपिठ

५.४ कार्ट फि, धरौटी र जमानी,

५.५ बयान र बकपत्र, वारेसनामा र सकारनामा,

५.६ अन्तर्कालीन आदेश तथा अन्तरिम आदेश,

५.७ प्रमाण परीक्षण

५.८ फैसला सम्बन्धी सैद्धान्तिक तथा व्यवहारीक ज्ञान

५.९ पुनरावेदन तथा फैसला कार्यान्वयन,

५.१० न्यायिक सक्रियता र सार्वजनिक सरोकार,

५.११ मेलमिलाप सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था ।

६. बहस पैरवी र प्रतिरक्षा

६.१ बहस व्यवस्थापन र बहसकला

६.२ प्रतिरक्षा सम्बन्धी जानकारी ।

७. ऐनहरू

७.१ कानून व्याख्या सम्बन्धी ऐन २०१०

७.२ प्रमाण ऐन २०३१

७.३ अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८ र नियामावली, २०५९

७.४ मध्यस्थता ऐन, २०५५,

७.५ करार ऐन, २०५६,

७.६ भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ ,

७.७ सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४

७.८ सुशासन (व्यवस्थापन तथा संचालन) ऐन, २०६४

७.९ न्याय प्रशासन ऐन, २०७३,

७.१० कृषि तथा वनविज्ञान विश्वविद्यालय ऐन, २०६७

७.११ कृषि तथा वनविज्ञान विश्वविद्यालय, शिक्षक तथा कर्मचारी सेवा नियमावली, २०६९

समाप्त